

PRAVILNIK

O MERAMA ZA BEZBEDAN I ZDRAV RAD ZAPOSLENE ŽENE ZA VREME TRUDNOĆE, PORODILJE I ZAPOSLENE KOJA DOJI DETE

(*"Sl. glasnik RS", br. 102/2016*)

Član 1

Ovim pravilnikom propisuju se zahtevi koje je poslodavac dužan da ispuni u obezbeđivanju primene mera za bezbedan i zdrav rad sa ciljem sprečavanja, otklanjanja i smanjenja na najmanju moguću meru rizika po bezbednost i zdravlje zaposlene žene za vreme trudnoće, porodilje i zaposlene koja doji dete.

Član 2

Pojedini izrazi koji se koriste u ovom pravilniku imaju sledeće značenje:

- 1) zaposlena žena za vreme trudnoće - jeste zaposlena koja o trudnoći dostavi poslodavcu potvrdu lekara;
- 2) porodilja - jeste zaposlena kojoj od porođaja nije prošlo više od 12 meseci, koja o tome dostavi poslodavcu potvrdu lekara;
- 3) zaposlena koja doji dete - jeste zaposlena majka deteta do navršene prve godine života deteta koje doji, koja o tome obavesti poslodavca.

Član 3

Poslodavac je dužan da za sva radna mesta u radnoj okolini na kojima postoji mogućnost izlaganja štetnostima, procesima ili radnim uslovima navedenim u Pregledu štetnosti, procesa i radnih uslova (Prilog 1) izvrši procenu svih rizika po bezbednost ili zdravlje i svih posledica na trudnoću ili dojenje koje mogu imati zaposlene iz člana 2. ovog pravilnika, proceni prirodu, nivo i trajanje izloženosti, odnosno donese akt o proceni rizika, radi utvrđivanja načina i mera za otklanjanje ili smanjenje rizika.

Pregled štetnosti, procesa i radnih uslova (Prilog 1) odštampan je uz ovaj pravilnik i čini njegov sastavni deo.

Član 4

Poslodavac je dužan da o donetom aktu o proceni rizika iz člana 3. ovog pravilnika, obavesti zaposlene iz člana 2. ovog pravilnika, zaposlene koje mogu biti u situaciji iz člana 2. ovog pravilnika i njihove predstavnike za bezbednost i zdravlje na radu, kao i merama koje se preduzimaju u cilju otklanjanja rizika.

Član 5

Zaposlena žena za vreme trudnoće ne sme raditi na radnom mestu za koje je procenom rizika utvrđen rizik po bezbednost ili zdravlje od izlaganja štetnostima i radnim uslovima navedenim u Pregledu štetnosti i radnih uslova, tačka A. (Prilog 2).

Zaposlena koja doji dete ne sme raditi na radnom mestu za koje je procenom rizika utvrđen rizik po bezbednost ili zdravlje od izlaganja štetnostima i radnim uslovima navedenim u Pregledu štetnosti i radnih uslova, tačka B. (Prilog 2).

Pregled štetnosti i radnih uslova (Prilog 2) odštampan je uz ovaj pravilnik i čini njegov sastavni deo.

Član 6

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije".

Prilog 1

PREGLED ŠTETNOSTI, PROCESA I RADNIH USLOVA

A. Štetnosti

1) Fizičke štetnosti i fizički naponi koji mogu prouzrokovati lezije fetusa i/ili mogu izazvati odvajanje posteljice, a posebno zbog:

- (1) izloženosti udarcima, vibracijama ili pokretima;
- (2) ručnog prenošenja tereta, a posebno onog pri kojem naročito postoji rizik od nastanka povrede ili oboljenja kičmenog stuba;
- (3) izloženosti uticaju buke;
- (4) izloženosti jonizujućem zračenju;
- (5) izloženosti nejonizujućem zračenju;
- (6) izloženosti ekstremnoj hladnoći ili vrućini;
- (7) pokreta i položaja tela, putovanja pri radu, psihičkog i fizičkog umora i ostalih fizičkih opterećenja vezanih uz aktivnosti zaposlene.

2) Biološke štetnosti

Biološke štetnosti rizičnih grupa 2, 3. i 4. u smislu Pravilnika o preventivnim merama za bezbedan i zdrav rad pri izlaganju biološkim štetnostima, ako je poznato da te štetnosti ili terapijske mere koje se primenjuju u slučaju oštećenja izazvanih tim štetnostima ugrožavaju zdravlje žene za vreme trudnoće i nerođenog deteta i ako još nisu navedeni u Prilogu 2. ovog pravilnika;

- (1) biološka štetnost grupe 2 jeste štetnost koja prouzrokuje bolest kod ljudi i može biti opasna po zaposlene, malo je verovatno da će se proširiti na okolinu, obično su dostupne efikasne mere profilakse, odnosno lečenja;
- (2) biološka štetnost grupe 3 jeste štetnost koja prouzrokuje tešku bolest kod ljudi i predstavlja ozbiljnu opasnost po zaposlene, može postojati rizik proširenja na okolinu, ali uglavnom su dostupne efikasne mere profilakse, odnosno lečenja;
- (3) biološka štetnost grupe 4 jeste štetnost koja prouzrokuje tešku bolest kod ljudi i predstavlja ozbiljnu opasnost po zaposlene, može postojati visok nivo rizika proširenja na okolinu, uglavnom nisu dostupne efikasne mere profilakse, odnosno lečenja.

3) Opasne hemijske materije

Opasne hemijske materije, ako je poznato da ugrožavaju zdravlje žene za vreme trudnoće i nerođenog deteta i ako se još ne pojavljuju u Prilogu 2 ovog pravilnika:

- (1) supstance i smeše koje ispunjavaju kriterijume za klasifikaciju u jednu ili više klasa i kategorija opasnosti s jednim ili više obaveštenja o opasnosti u skladu sa propisom kojim se uređuje klasifikacija, pakovanje, obeležavanje i oglašavanje hemikalije i određenog proizvoda u skladu sa Globalno harmonizovanim sistemom za klasifikaciju i obeležavanje UN, ako već nisu navedene u Prilogu 2 ovog pravilnika:
 - mutagenost germinativnih ćelija kategorije 1A, 1B ili kategorije 2 (H340, H341),
 - karcinogenost kategorije 1A, 1B ili kategorije 2 (H350, H350i, H351),
 - toksičnost po reprodukciju kategorije 1A, 1B ili kategorije 2 ili dodatne kategorije za posledice na dojenje ili putem dojenja (H360, H360D, H360FD, H360Fd, H360Df, H361, H361d, H361fd, H362),
 - specifična toksičnost za ciljni organ nakon jednokratne izloženosti kategorije 1 ili kategorije 2 (H370, H371),
- (2) supstance i smeše iz Priloga 1. Pravilnika o preventivnim merama za bezbedan i zdrav rad pri izlaganju karcinogenima ili mutagenima,
- (3) živa i derivati žive,
- (4) antimikotički lekovi,
- (5) ugljen monoksid;
- (6) opasne hemijske materije koje se dokazano apsorbuju kroz kožu.

B. Procesi

- 1) Proizvodnja auramina.
- 2) Rad koji uključuje izlaganje policikličnim aromatičnim ugljovodonicima prisutnim u čađi, katranu ili smoli kamenog uglja.
- 3) Rad koji uključuje izlaganje prašini, dimu i aerosolima koji nastaju pri žarenju i elektropreradi bakar-niklovog kamenca.
- 4) Proizvodnja izopropil-alkohola u prisustvu jakih kiselina.
- 5) Rad koji uključuje izlaganje prašinama tvrdog drveta.

V. Radni uslovi

Podzemni rad u rudniku.

Prilog 2
PREGLED ŠTETNOSTI I RADNIH USLOVA

A. Zaposlena žena za vreme trudnoće

1) Štetnosti

- (1) Fizičke štetnosti
 - Rad u hiperbaričnoj sredini (okolini), npr. komore pod pritiskom i ronjenje.
- (2) Biološke štetnosti
 - toksoplazma,
 - virus rubeole,

osim ako su zaposlene žene za vreme trudnoće vakcinacijom dokazano na odgovarajući način zaštićene od tih štetnosti,
- (3) Opasne hemijske materije

Olovo i derivati olova, ako postoji opasnost da ljudski organizam apsorbuje te materije.

2) Radni uslovi

Podzemni rad u rudniku.

B. Zaposlena koja doji dete

1) Štetnosti

(1) Opasne hemijske materije

Olovo i derivati olova, ako postoji opasnost da ljudski organizam apsorbuje te materije.

2) Radni uslovi

Podzemni rad u rudniku.